

Plus Ultra

Prædiken Bededag 2021

Salmer: 743 – 289 – 15 - 877.

Bøn: Gud, lad os leve af dit ord som dagligt brød på denne jord!

I de dage træder Johannes Døber frem og prædiker i Judæas ørken: »Omvend jer, for Himmeriget er kommet nær!« Det er ham, der er talt om ved profeten Esajas, der siger: »Der er en, der råber i ørkenen: Ban Herrens vej, gør hans stier jævne!« Johannes bar klæder af kamelhår og havde et læderbælte om livet, og hans føde var græshopper og vildhonning. Da drog Jerusalem og hele Judæa og hele Jordanegnen ud til ham, og de blev døbt af ham i Jordanfloden, idet de bekendte deres synder. Men da han så, at mange af farisæerne og sadukæerne kom for at blive døbt af ham, sagde han til dem: »Øgleyngel, hvem har bildt jer ind, at I kan flygte fra den kommende vrede? Så bær da den frugt, som omvendelsen kræver, og tro ikke, at I kan sige ved jer selv: Vi har Abraham til fader. For jeg siger jer: Gud kan opvække børn til Abraham af stenene dér. Øksen ligger allerede ved træernes rod, og hvert træ, som ikke bærer god frugt, hugges om og kastes i ilden.«

Matthæusevangeliet 3,1-10

Sidste efterår var jeg på tur med konfirmanderne. Vi fik blandt andet en rundvisning i Skt. Clemens kirke – eller Aarhus Domkirke. Her kunne konfirmanderne nyde udsigten fra det 150 meter høje kirketårn. Men vi studerede også kirkens gamle kalkmalerier heriblandt det som forestiller Skt. Georg og dragen.

Historien om Skt. Georg begyndte for mange hundrede år siden. Georg var søn af en officer i den romerske hær, og Georg blev soldat ligesom sin far. Han viste sig at være en dygtig kriger og blev hurtigt forfremmet.

En dag på vej hjem kom han til den lille by Silene. I Silene havde der længe boet en drage i en sø uden for byen. Dragen var en plage for indbyggerne og for at holde sig gode venner med den, gav de den hver dag et får at spise. Da der ikke var flere får, måtte indbyggerne begynde at ofre deres egne børn – efter lodtrækning.

Da loddet faldt på kongens datter, blev kongen ude af sig selv af sorg, og han tilbød indbyggerne alt sit sølv og guld og det halve kongerige, hvis bare hans datter måtte slippe. Men indbyggerne ønskede ikke at tage imod tilbuddet, ”lige for lige” lød deres svar til kongen, og prinsessen blev sendt ud til dragen, klædt som brud.

I det samme kom Georg forbi på sin flotte hvide hest. Prinsessen så ham og råbte, at han skulle skynde sig i sikkerhed, men Georg red nærmere og spurgte, hvorfor hun stod der.

Før hun havde nået at svare, rejste dragen sit vældige hoved fra søen. Georg løftede sin lanse og red mod dragen. Dragen vendte sig mod ham og blottede sine store spidse tænder, men Georg red uforfærdet hen mod dragen, og borede lansens dybt ind i dragens hals. Dragen styrtede til jorden og var død på stedet.

Indbyggerne i Silene hyldede Georg som en helt, og kongen sagde, at han måtte få, lige hvad han bad om. Men Georg svarede, at det er en ridders pligt – som det er enhver pligt – at hjælpe, hvor der er brug for det uden at forvente belønning til gengæld.

Selv om Georg var en helt, blev han forfulgt på grund af sin kristne tro, og den 23. april år 303 blev han henrettet.

Efter sin død blev han gjort til helgen, og på hans dødsdag – den 23. april – mindes vi hans tapperhed og vilje til at hjælpe andre.

Det er en gammel opbyggelig historie, som vil fortælle, at vi skal handle tappert på samme måde som Skt. Georg. Hvis vi ser godt efter på billedet, så kan vi få øje på dragens lille unge, som ligger skjult i en hule. Det skal fortælle os, at der altid vil være noget ondt og ubehageligt i verden. Og ligesom Skt. Georg skal også vi handle modigt og tappert for at hjælpe og gøre godt mod andre.

NE PLUS ULTRA

Men billedet fortæller også noget andet. For himlen er, som man kan se, pynnet med fine små blomster. Det var noget man brugte meget på den tid, da billedet blev malet. Og det *er* et meget gammelt billede. Det ved vi blandt andet, fordi maleren har skrevet årstallet øverst i det højre hjørne. Der står 1497 skrevet med gotiske tal.

Det var en tid, hvor man var bange for store tomme rum. Derfor gjorde man det, at man fyldte den tomme flade ud, - for eksempel med dekorative blomster, som her.

Hvorfor var man bange for det tomme rum? Jo, for dér var intetheden, og det var angstfremkaldende. Dengang troede man jo, at jorden var flad som en pandekage, og hvis man sejlede langt nok ud på havet, så ville skibet styrte ud over kanten og komme i frit fald - dybt ned i intetheden.

Den opfattelse var faktisk udtrykt i det spanske kongehus' motto, som hed NE PLUS ULTRA. Det er latin og betyder: "Der er intet bagved".

PLUS ULTRA

Men da Colombus kom tilbage fra den nye verden, havde han som bekendt opdaget nye horisonter. Og det gjorde det kongelige motto meningsløst, indtil dronning Isabella ganske enkelt slettede det først ord "NE". Så kom der pludselig til at stå "PLUS ULTRA", hvilket betyder: "Der er en masse bagved".

Det kan godt være, at vi tror, at vi er så oplyste, at der ikke findes mere at opdage i vores verden i dag. At vi har nået vores grænser, og at der ikke er mere at komme efter. Men sådan er det ikke.

Det var den amerikanske præsident John F. Kennedy klar over, da han erklærede, at man ville sætte et menneske på månen indenfor bare 10 år. Det lykkedes som bekendt og nu er kursen sat mod planeten Mars, for der er endnu meget at opdage. Ja, der er meget mere at opdage bag ved det hele.

Nogle af vores dygtigste astronomer og fysikere siger præcis det samme. De er alle sammen enige om, at vi endnu kun kender en forsvindende lille del af verdensrummet, om end astronomien i disse år gør store fremskridt.

GUD ER BAGVED

Jo, der er en masse bagved det hele. Ikke mindst Gud er bagved. Og Gud er den, som man kan henvende sig til, når grænsen for ens egen formåen er nået, når ulykken truer.

Det fortæller en anden gammel legende om:

En mand var død og kom i himlen. Vorherre tog selv imod ham og talte venligt med ham. I samtalens løb spurgte Vorherre ham, om han havde lyst til at se tilbage på sit liv. Det havde han.

Det var ligesom en film, der vist for hans øjne. Han så hele sit liv, både det gode og det onde, både det lyse og det mørke. Men efterhånden var der en bestemt ting, han lagde mærke til: at i alle de lyse og gode dage var der hele tiden to par fodspor ved siden af hinanden: hans egne og Vorherres. Men i alle de onde og mørke dage var der kun ét par fodspor.

“Herre”, sagde han, “ der er noget, jeg må spørge dig om: når jeg ser de lyse, gode dage, jeg har oplevet, ser jeg hele tiden to par fodspor, mine egne og så dine. Du har fulgt mig hele tiden. Men når jeg ser de onde, mørke dage, da ser jeg kun ét par fodspor. Hvordan kan det være? Hvorfor forlod du mig? ”

“Menneskebarn”, svarede Vor Herre, “der er noget, du ikke har fattet: I de gode, lyse dage fulgte jeg dig, men i de onde, mørke dage, da bar jeg dig! ”

GUD BÆRER OS

Den legende kan jeg godt li'. For kristendommen er ikke en ha' det godt-religion. Gud og tro handler ikke bare om "Happy endings", men også tragedier. Vi er bestemt heller ikke altid særlig vellykkede. Vi har heller ikke det mod og den tapperhed, som i legenden om Skt. Georg - modet og tapperheden til at tage kampen op mod det onde.

Men vi kan altid vende os mod Gud og bede en bøn. Dele alt det med Ham, som vi ikke kan snakke med andre om.

Bøn, det er at tale med Gud, som altid går ved siden af os, - og når vi ikke kan klare det mere, så bærer han os på samme måde som hyrden bærer det får, som han gik ud for at lede efter. Han løfter det op på sine skuldre og bærer det hjem i folden hos alle de andre får.

For Guds mening med os og for os er, at vi skal høre ham til, selv når vi ikke forstår at tænke på Ham, eller noget som helst andet; - når vi føler os ude over kanten og i frit fald.

Kære menighed

Gud er PLUS ULTRA. For der er meget mere bagved! - så kort kan det i virkeligheden siges.

Amen.

***Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd,
du som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første
begyndelse, nu og i al evighed.***